

**Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
Klasa 6**

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
2. Inni, obcy, tacy sami?	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat specyfiki komiksu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
3. i 4. Wyobcowanie	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcia: <i>akcja, wątek, fabuła jednowątkowa,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat wyobcowania i tolerancji

	<i>fabuła wielowątkowa, narrator</i>		porównuje je z własnymi		
5. Zmartwienia	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcia: <i>związek frazeologiczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat sposobu traktowania osób z niepełnosprawnością
6. Czym jest starość?	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie puenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat sposobu postrzegania ludzi starych
7. Tolerancja religijna	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • omawia specyfikę miejsca akcji • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia informacje na temat jednej z religii wymienionych we fragmencie • podejmuje dyskusję na temat tolerancji religijnej

<p>8. i 9. Co już wiemy o odmiennych częściach mowy?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych • wymienia kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje formę wskazanej części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście
<p>10., 11., 12., 13. i 14. Rafał Kosik, Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych ludzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>powieść fantastycznonaukowa (science fiction)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat rozwoju techniki i jej wpływu na życie codzienne, wskazuje wady i zalety • podejmuje dyskusję na temat sztucznej inteligencji • tworzy opowiadanie w konwencji <i>science-fiction</i>
<p>15. i 16. Jak redaguje charakterystykę?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy charakterystykę wskazanego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie tworzy charakterystykę wskazanego bohatera

		charakteru • przygotowuje materiały do napisania charakterystyki	literackiego	literackiego • stosuje zasady budowania akapitów	literackiego •właściwie stosuje zasady budowania akapitów
17. Wpływ otoczenia	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie: <i>stereotyp</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• uczestniczy w dyskusji na temat stereotypowego postrzegania innych ludzi • przedstawia wybrany stereotyp
18. Jak korzystać ze słownika poprawnej polszczyzny?	• odnajduje hasło w słowniku poprawnej polszczyzny	• wyszukuje w słowniku potrzebne informacje	• wykorzystuje słownik poprawnej polszczyzny przy tworzeniu tekstów	• przygotowuje wyjaśnienia, które pomagają zrozumieć przyczynę danej formy zapisu	•trafnie przygotowuje wyjaśnienia, które pomagają zrozumieć przyczynę danej formy zapisu
19. Wykluczenie	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia,	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości	• bierze udział w dyskusji na temat przyczyn wykluczania

	świata przedstawionego	fragmentu	jakie wzbudza w nim czytany tekst <ul style="list-style-type: none"> • odnosi problematykę fragmentu do swoich własnych doświadczeń 	w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	niektórych osób
20. Człowiek wobec świata	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje wiersz 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat zagrożeń, jakie dla relacji międzyludzkich niesie ze sobą rozwój technologii
21. Tęsknota	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie: <i>uchodźca</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których bohaterowie musieli opuścić swój dom • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi • omawia funkcję specyficznego języka, którym 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • interpretuje metaforyczne wypowiedzi babci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat priorytetów, którymi kieruje się człowiek, zwłaszcza w sytuacji zagrożenia

			posługuje się narrator • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów		
22. Pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady pisowni zakończeń <i>-dztwo, -dzki</i> oraz <i>-ctwo, -cki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje właściwe formy wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie tworzy poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników
23. Podsumowanie i powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>narrator, powieść, świat przedstawiony, akcja, wątek, fabuła, jednowątkowa, powieść fantastycznonaukowa, charakterystyka, pisownia trudnych form rzeczowników</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<i>i przymiotników, odmienne części mowy, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, słownik poprawnej polszczyzny</i>				
25. Trudne sprawy	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie • interpretuje funkcję barw 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi podobną problematykę
26. Ważne pytania	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu • przytacza pytania zadane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega pytanie filozoficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie szczęścia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własną opinię na temat zagadnień poruszonych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje inne pytania filozoficzne
27. Poetycki obraz jesieni	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje i interpretuje inne teksty przedstawiające jesień

			<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 		
28. Grypa duszy	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których dziadek podjął decyzję o przeprowadzce • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat przyczyn melancholii • omawia obraz Fredericka Cayley Robinsona
29. Dzieciństwo wobec dorosłości	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje i omawia różnice pomiędzy dorosłością a dzieciństwem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia inne teksty kultury prezentujące obraz dzieciństwa
30. Strata bliskiej osoby	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje i interpretuje inne

	<ul style="list-style-type: none"> kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> teksty kultury poruszające temat śmierci
31. Jak opisuje przeżycia wewnętrzne?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy opisu przeżyć wewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje materiały do opisu przeżyć wewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje plan opisu przeżyć wewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje pełny, spójny i poprawny opis przeżyć wewnętrznych • stosuje zasady budowania akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> • wzorcowo redaguje pełny, spójny i poprawny opis przeżyć wewnętrznych • bezbłędnie stosuje zasady budowania akapitów
32. Pierwsza miłość	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat zachowań osób zakochanych • redaguje opis przeżyć wewnętrznych Kaśki

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i> 		określa wartości ważne dla bohaterów	doświadczeń	
33. Czym różnią się czasowniki dokonane od niedokonanych?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników • wskazuje formy dokonane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście
34. Jaka funkcję pełnią czasowniki w stronie czynnej i biernej?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności • przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje czasowniki nieprzechodnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia dlaczego 	<ul style="list-style-type: none"> • wzorowo wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia dlaczego
35. Pisownia trudnych form czasowników	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie: <i>bezokolicznik</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników • wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy formy osobowe do podanych bezokoliczników • zapisuje bezokoliczniki od podanych form 	<ul style="list-style-type: none"> • używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście

			osobowych		
38., 39. Opis sytuacji, przeżyć wewnętrznych i dzieła sztuki	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki</i> • wymienia elementy składające się na opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach • opisuje emocje postaci, przedstawionych na ilustracjach 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opis sytuacji na podstawie podanego planu • opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji • odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne znaczenia wskazanych elementów, występujących na obrazach 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji • tworzy pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne, posługując się bogatym słownictwem • przy opisie dzieła sztuki wnikliwie przedstawia elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy artyzmu, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje bardzo dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji • tworzy pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne, posługując się bogatym słownictwem • przy opisie dzieła sztuki wnikliwie przedstawia elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy artyzmu, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość

<p>36. i 37. Samotność</p>	<p><i>Wieczór Anny Kamieńskiej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny • wyjaśnia pojęcie: <i>anafora</i> <p><i>Rutka Joanny Fabickiej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<p><i>Wieczór Anny Kamieńskiej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję <p><i>Rutka Joanny Fabickiej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<p><i>Wieczór Anny Kamieńskiej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o problematyce utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst <p><i>Rutka Joanny Fabickiej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne i określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości 	<p><i>Wieczór Anny Kamieńskiej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór <p><i>Rutka Joanny Fabickiej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • interpretuje przenośnię użytą we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • ciekawie omawia kontekst historyczny fragmentu książki Joanny Fabickiej
--	---	--	--	--	---

			ważne dla bohaterów		
38. Jaka funkcję pełnią zaimki?	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje zaimków podaje zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków 	<ul style="list-style-type: none"> używa zaimków w odpowiednim kontekście zastępuje różne wyrazy zaimkami 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy odpowiednie formy zaimków wskazuje jakie części mowy zastępują podane zaimki 	<ul style="list-style-type: none"> używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach
39. Rodzinny kryzys	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego wskazuje narratora wyjaśnia pojęcia: <i>powieść detektywistyczna, szyfr</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu wskazuje funkcję rodzaju narracji charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę fragmentu wymienia cechy powieści detektywistycznej w utworze nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia wybraną powieść detektywistyczną redaguje opowiadanie z wątkiem detektywistycznym
40. Ludzie telewizji	<ul style="list-style-type: none"> wymienia profesje związane z telewizją 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zadania osób zaangażowanych 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> omawia specyfikę telewizji jako medium 	<ul style="list-style-type: none"> omawia szeroko specyfikę telewizji jako medium

		przy tworzeniu programów telewizyjnych	przedstawiciele poszczególnych profesji		
41. Niewidzialne sprawy	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>teatr, fikcja literacka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • wypowiada się na temat specyfiki teatru • nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie • określa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat <i>niewidzialnych ludzi i niewidzialnych spraw</i>
42. Programy telewizyjne	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia programy telewizyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady programów telewizyjnych i klasyfikuje je do właściwych kategorii 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy programów telewizyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst informacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje reklamę
43. Korzystanie z	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia 	<ul style="list-style-type: none"> • wzorcowo odróżnia

telefonu	artykułu • wyjaśnia pojęcia: <i>e-higienia,</i> <i>fonoholizm</i>	główną myśl tekstu	artykułu prasowego we fragmencie	informacje o faktach od opinii	informacje o faktach od opinii
44. Podsumowanie i powtórzenie	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść</i> <i>detektywistyczna</i> <i>(kryminalna),</i> <i>narracja</i> <i>pierwszoosobowa,</i> <i>anafora, fikcja</i> <i>literacka, opis</i> <i>przeżyć</i> <i>wewnętrznych,</i> <i>pisownia trudnych</i> <i>czasowników,</i> <i>zaimki, czasowniki</i> <i>dokonane i</i> <i>niedokonane,</i> <i>strona czynna i</i> <i>bierna</i> <i>czasowników,</i> <i>czasowniki</i> <i>przechodnie i</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<i>nieprzechodnie, ludzie telewizji, programy telewizyjne</i>				
46. Jacy jesteśmy?	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję tła • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje fakt umieszczenia na obrazie rzeźby Rodina • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
47. i 48. Bajki Ignacego Krasickiego	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat Ignacego Krasickiego • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, morał, epika, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajek 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje uosobienia w bajkach i określa ich funkcję • wskazuje w utworach cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i omawia morał w bajkach • wskazuje wartości o których mowa w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kontekst historyczny twórczości Ignacego Krasickiego
49. Prawda o ludziach zapisana w bajkach – Aleksander Fredro	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, morał, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki • podaje różnice 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i omawia morał w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu zaprezentowanego w bajce

		pomiędzy bajką a baśnią			
50. Relacje międzyludzkie w krzywym zwierciadle	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, morał, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i omawia morał w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje bajkę
51. Jak korzystać ze słownika terminów literackich?	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje żądane hasło w słowniku terminów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • przy redagowaniu tekstów korzysta ze słownika terminów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • określa swoistość definicji słownikowych 	<ul style="list-style-type: none"> • krytycznie ocenia pozyskane informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • krytycznie i trafnie ocenia pozyskane informacje
52. Kompleksy	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • interpretuje zakończenie fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problematyki poruszonej we fragmencie

	<i>zdrobnienia, zgrubienia</i>				
53. Jak dyskutować?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>dyskusja, teza, hipoteza, argument, przykład</i> • podaje różnice pomiędzy tezą a hipotezą, argumentem a przykładem 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje tezę bądź hipotezę do podanego problemu 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumentację do podanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji • aktywnie uczestniczyć w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji • aktywnie uczestniczyć w dyskusji
54. Jak przygotowuje wypowiedź o charakterze argumentacyjnym?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>teza, argumenty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje tezę do podanych argumentów • wyjaśnia różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi • wskazuje w podanym tekście argumenty oraz przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumentację do podanej tezy • wskazuje w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy trafną argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej
55. Jak nas widzą inni?	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wypowiedź jako 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • trafnie odnosi doświadczenia

		tekst nieliteracki • charakteryzuje bohaterkę fragmentu		bohaterki fragmentu do swoich	bohaterki fragmentu do swoich
56. Refleksja o sobie samym	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje obraz w kontekście wiersza
57. Co już wiemy o nieodmiennych częściach mowy?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy nieodmiennych części mowy • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy przysłówki od podanych przymiotników • rozpoznaje nieodmienne części mowy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • używa przysłówków w tekście • posługuje się przyimkami i spójnikami w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie używa przysłówków w tekście • posługuje się w sposób bezbłędny przyimkami i spójnikami w tekście
58. Jaką funkcję pełnią wykrzyknik i partykuła?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>wykrzyknik i partykuła</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy nieodmiennych części mowy: wykrzyknika i partykuły 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście partykuły i wykrzykniki 	<ul style="list-style-type: none"> • używa partykuł i wykrzykników w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie używa partykuł i wykrzykników w tekście

		<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych 			
59. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w tekście błędne zapisy <i>nie</i> z różnymi częściami mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia pisownię <i>nie</i> z różnymi częściami mowy w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady poprawnej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy we własnym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wzorowo stosuje zasady poprawnej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy we własnym tekście
60. Użycie dwukropka	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady używania dwukropka 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropek 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje dwukropek we własnych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie stosuje dwukropek we własnych tekstach
61. Podsumowanie i powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>motto, apostrofa, bajka, morał, wypowiedź argumentacyjna, zasady dyskusji, nieodmienne części mowy, pisownia wyrazów z nie,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<i>dwukropek</i>				
63. Odkrywanie świata	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • określa miejsce, w którym znajdują się przedstawione postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
64., 65., 66., 67. i 68. W pustyni i w puszczy Henryka Sienkiewicza	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat Henryka Sienkiewicza • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>powieść przygodowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wątek główny i wątki poboczne • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych oraz drugoplanowych • wskazuje funkcję rodzaju narracji • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści przygodowej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia tło historyczne powieści • wskazuje elementy zgodne z prawdą historyczną oraz te, które jej przeczą
69. Postrzeganie Afryki	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, fakt, stereotyp</i> • relacjonuje treść artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stereotypowy obraz Afryki 	<ul style="list-style-type: none"> • konfrontuje przeczytane informacje z własnymi wyobrażeniami • wyjaśnia 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację o wybranym państwie afrykańskim

				przyczyny zakorzenienia stereotypów na temat Afryki	
70. Kodeks turysty	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dzieli tekst na części tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada swoją opinię na temat zasad przedstawionych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację na temat wybranego kraju i jego specyfiki
71. Podróż oczami poety	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wyjaśnia przyczynę zastosowania cudzysłowu • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza notatkę na temat jednego z miast przedstawionych w wierszu
72. Różne rodzaje muzeów	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje muzeów 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje specyfikę poszczególnych muzeów 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia znane sobie muzea i przypisuje je do podanych kategorii 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wybrane muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację o różnych rodzajach muzeów
73. i 74. Co już wiemy o częściach zdania?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje poszczególne części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w podanych zdaniach poszczególne 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca zdania tak, aby zastosuje inny 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie przekształca zdania tak, aby

			części	rodzaj podmiotu	zastosować inny rodzaj podmiotu
75. Jak wyrażamy oczekiwania?	<ul style="list-style-type: none"> • wylicza rodzaje perswazji • definiuje perswazję 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje poszczególne rodzaje perswazji 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkowuje sposób wyrażania oczekiwań do sytuacji oraz osoby 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje różne sposoby wyrażania oczekiwań 	<ul style="list-style-type: none"> • trafnie formułuje różne sposoby wyrażania oczekiwań
76. Znaki interpunkcyjne w dialogach	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady stosowania interpunkcji w dialogach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje miejsca, w których należy postawić myślnik 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje, jakich znaków brakuje w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy dialog stosując zasady interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie tworzy dialog stosując zasady interpunkcyjne
77. Jak urozmaicić wypowiedź twórczą?	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje wypowiedź twórczą • wymienia elementy urozmaicające wypowiedź twórczą 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje dialog urozmaicający akcję podanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające 	<ul style="list-style-type: none"> • w sposób bezbłędny i ciekawy redaguje wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające
78. Wspomnienia z podróży	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • ocenia relację państwa Bongrain z ich wakacyjnego wyjazdu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat sposobów relacjonowania swoich przeżyć

79. Pisownia wyrazów wielką i małą literą	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady pisowni wielką i małą literą 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawnie podane wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia pisownię podanych słów 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą
80. i 81. Znajomość języków	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>scenariusz filmowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje elementy komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • redaguje scenariusz filmowy na podstawie podanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje oryginalny scenariusz filmowy na podstawie własnego pomysłu
82. Człowiek wobec przestrzeni	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia obraz Bernta Groenvolda w odniesieniu do omawianego wiersza
83. Podsumowanie i	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty

powtórzenie	<p>sądy i opinie</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść przygodowa, wyrażanie oczekiwań (perswazja), scenariusz filmowy, wypowiedź twórcza, pisownia wielką i małą literą, znaki interpunkcyjne w dialogach, części zdania</i> 	konteksty	stanowisko	<p>wymagany materiał</p> <ul style="list-style-type: none"> • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
85. Na skrzydłach fantazji	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postać przedstawioną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję namalowanej przestrzeni • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
86. Widzenie świata	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tezę postawioną przez autora • wymienia argumenty, którymi posłużył się autor 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zabiegi, za pomocą których autor nawiązuje kontakt z czytelnikiem 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi się do pytania postawionego na końcu tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady indywidualnego widzenia świata
87. Mowa muzyki	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę 	<ul style="list-style-type: none"> • określa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia obraz

	<p>fragmentu, ustala kolejność zdarzeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>wyraży dźwiękonaśladowcze</i> 	<p>fragmentu</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne we fragmencie 	<p>problematykę fragmentu</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<p>sąd o postaciach i zdarzeniach</p> <ul style="list-style-type: none"> • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<p>Mary DeLave w kontekście fragmentu</p>
88. Ludzie muzyki	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia profesje związane z muzyką 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia specyfikę muzyki jako dziedziny sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • twórczo omawia specyfikę muzyki jako dziedziny sztuki
89. Koncert Wojskiego	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza fragment • omawia świat przedstawiony fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia etapy, na które można podzielić <i>Koncert Wojskiego</i> • wskazuje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje język fragmentu • omawia funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy wpływające na melodyjność fragmentu • wyraża własną opinię o fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje teksty kultury, w których muzyka pełni istotną rolę
90. Pisownia <i>ą, ę</i> oraz <i>om, on, em, en</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady pisowni <i>ą, ę</i> oraz <i>om, on, em, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia wypowiedź podanymi czasownikami w 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy tekst z użyciem poprawnych form 	

		odpowiednich formach			
91., 92., 93., 94. i 95. John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>powieść fantasy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści <i>fantasy</i> w utworze • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia inny tekst kultury w konwencji <i>fantasy</i> • porównuje książkę z filmem Petera Jacksona
96. Jak redaguje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy?	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> • proponuje alternatywne zakończenie wybranej legendy lub baśni 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> • wzorowo tworzy opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy
97. Wyobraźnia	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje problematykę utworu • określa funkcję środków 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat funkcji wyobraźni w życiu

	liryczny i adresata lirycznego		stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu		
98. Pamiętny dzień	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wyjaśnia funkcję rodzaju narracji • wskazuje elementy fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje uosobienie oraz wyrazy dźwiękonaśladowcze i określa ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat powodów czytania książek
99. Zagadka Mony Lisy	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz Leonarda da Vinci • wymienia propozycje interpretacji obrazu Leonarda da Vinci 	<ul style="list-style-type: none"> • określa główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje ostatnie zdanie tekstu • wypowiada się na temat zaprezentowanych wariacji na temat obrazu <i>Mona Lisa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> •twórczo interpretuje ostatnie zdanie tekstu • ciekawie wypowiada się na temat zaprezentowanych wariacji na temat obrazu <i>Mona Lisa</i>
100. Co już wiemy	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje typy 	<ul style="list-style-type: none"> • łączy 	<ul style="list-style-type: none"> • zdania pojedyncze 	<ul style="list-style-type: none"> • zdania pojedyncze

o wypowiedzeniach ?	podział wypowiedzeń	wypowiedzeń w tekstach • przekształca równoważniki zdań w zdania	wypowiedzenia tak, aby powstały zdania złożone	nierozwinięte przekształca w zdanie pojedyncze rozwinięte	nierozwinięte przekształca w zdanie pojedyncze rozwinięte w sposób bezbłędny
101. Jak łączą się wyrazy w zdaniu	• wymienia rodzaje związków wyrazowych	• definiuje rodzaje związków wyrazowych	• w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki wyrazowe • wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu	• klasyfikuje związki wyrazowe	• bezbłędnie klasyfikuje związki wyrazowe
102. Przecinek w zdaniu pojedynczym – przypomnienie wiadomości	• wymienia zasady stosowania przecinka w zdaniu pojedynczym	• w zdaniu wskazuje miejsca, w których powinien być przecinek	• koryguje zdania pojedyncze pod kątem interpunkcji	• tworzy teksty poprawnie stosując przecinki	• bezbłędnie tworzy teksty poprawnie stosując przecinki
103. Podsumowanie i powtórzenie	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>podtytuł, wyrazy dźwiękonaśladowcze, środki stylistyczne (poetyckie),</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<p><i>opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy, pisownia ą, ę oraz en, em, on, om, przecinek w zdaniu pojedynczym, różne rodzaje wypowiedzeń, związki wyrazowe, wyrazy poza związkami</i></p>				
<p>105. A było to dobre</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje funkcję użytych barw • przedstawia skojarzenia związane z obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje wymowę obrazu • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi podobną problematykę
<p>106. i 107. Co było na początku?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu • porządkuje informacje zaprezentowane w tekście • wyjaśnia pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem we fragmencie • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia Boga • wyjaśnia funkcję powtórzeń w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat fragmentu • interpretuje wiersz • wyraża własny pogląd na temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób ukazania stworzenia świata w Biblii i w mitologii

	<p><i>Biblia, Księga Rodzaju</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny 	<p>wierszu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • omawia sposób przedstawienia Boga w wierszu • określa problematykę utworu • omawia funkcję środków stylistycznych w wierszu 		
108. Pierwsi ludzie	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, raj, Eden, związek frazeologiczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl fragmentu • odnosi opis Anny Kamieńskiej do pierwowzoru biblijnego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób przedstawienia Boga we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje znaczenie wyrażeń niedosłownych 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście przeczytanego fragmentu omawia obraz Erastusa Salisbury Fielda
109. Punkt widzenia	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób w jaki fragmenty odnoszą się do Biblii • charakteryzuje bohaterów fragmentu • określa temat 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi sposób przedstawienia Adama i Ewy do stereotypów dotyczących płci 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat: <i>Skąd się biorą różnice w naszym postrzeganiu rzeczywistości?</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i> 	fragmentu		<ul style="list-style-type: none"> • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	
110. Motywy biblijne	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia motywy biblijne obecne w kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia pochodzenie wskazanych motywów biblijnych • wymienia związki frazeologiczne pochodzące z Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie oraz pochodzenie oraz znaczenie związków frazeologicznych pochodzących z Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje motywy biblijne w tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację na temat wybranego motywu biblijnego
111. Czy ziarno wyda plon?	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn dla których Jezus z Nazaretu posługiwał się przypowieściami • omawia obraz Vincenta van Gogha w kontekście omawianej

					przypowieści
112. Ludzka dobroć	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę przypowieści • omawia zachowanie bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje przesłanie przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi wydarzenie opisane we fragmencie do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat okazywania współczucia i pomocy w codziennym życiu
113. Korzystanie z talentu	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat wykorzystywania swoich możliwości
114. Wartość przygotowań	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat okoliczności, w których należy zachować przezorność
115. Dobroczynca ludzkości	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Olimp, Prometeusz, Zeus</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohatera fragmentu • określa tematykę fragmentu • podaje cechy mitu w podanym fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • porównuje początki ludzkości przedstawione w Biblii i w mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat najważniejszych bogów greckich

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne 			
116. i 117. Siła miłości	<p><i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Tartar</i> <p>Leopold Staff, <i>Odys</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje adresata lirycznego 	<p><i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów fragmentu • określa tematykę mitu • wskazuje cechy mitu w podanym fragmencie <p>Leopold Staff, <i>Odys</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określa temat wiersza • wskazuje środki stylistyczne 	<p><i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę mitu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst <p>Leopold Staff, <i>Odys</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę wiersza • omawia funkcję środków stylistycznych • określa nastrój wiersza 	<p><i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach <p>Leopold Staff, <i>Odys</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • wypowiada się na temat Odyseusza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat tez postawionych w wierszu Leopolda Staffa
118. W świecie mitów	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze postacie z mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje najważniejsze postacie z mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje teksty kultury współczesnej, w której obecne są motywy biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny wpływu mitologii na kulturę wieków późniejszych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wybrany tekst kultury zawierający odwołania do mitologii
119. Jan redaguje opowiadanie	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniuje opowiadanie 	<ul style="list-style-type: none"> • proponuje alternatywne 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie 	<ul style="list-style-type: none"> • twórczo i bezbłędnie

twórcze na podstawie mitu lub przypowieści?	twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	zakończenie wybranego mitu lub przypowieści	opowiadania twórczego	twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści
120. Zasady postępowania	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat konieczności przestrzegania zasad
121. Tolerancja	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat wartości nadających życiu sens

122. Użycie nawiasu	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady używania nawiasu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego w podanym tekście zastosowano nawiasy 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia podany tekst o nawiasy 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst z użyciem nawiasów 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie redaguje tekst z użyciem nawiasów
123. Radość obdarowywania	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>powieść obyczajowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu poruszonego we fragmencie
124. Pisownia wyrazów obcych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sposoby zapisywania wyrazów obcego pochodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia podany tekst odpowiednią formą wyrazu obcego 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia podany tekst właściwie zapisanymi słowami obcego pochodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie stosuje oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych
125. Jak rozpoznaje zdania złożone współzręcznie i	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje zdanie złożone • wymienia cechy zdań złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zdania złożone współzręcznie • rozpoznaje zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa rodzaje zdań złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje wykresy zdań złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie wykonuje wykresy zdań złożonych

podrzednie?	współrzędnie i zdań złożonych podrzednie	złożone współrzędnie			
126. Jak rozpoznaje typy zdań złożonych współrzędnie?	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy różnych typów zdań współrzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje poszczególne typy zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy i zapisuje zdania złożone współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje wykresy zdań 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie wykonuje wykresy zdań
127. Podsumowanie i powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść obyczajowa, pamiętnik, przypowieść, powtórzenie, opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści, pisownia wyrazów obcych, użycie nawiasu, zdanie złożone, zdanie złożone podrzednie, zdania</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciąga wnioski określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretuje wymagany materiał właściwie argumentuje uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje bogate konteksty formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<i>złożone współrzędnie (łączone, rozłączone, przeciwstawne, wynikowe)</i>				
129. Spotkania z naturą	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia zwierząt • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje obraz z innymi tekstami kultury poruszającymi podobną problematykę
130. Zdziwienie światem	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zaobserwowane przez siebie cuda natury
131. Uczucia zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy artykułu prasowego w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • określa główną myśl tekstu • odróżnia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o temacie artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat sposobu

		<ul style="list-style-type: none"> • określa temat tekstu 	<p>informacje o faktach od opinii</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat ostatniego zdania w artykule 	<p>traktowania zwierząt przez ludzi</p>
132. Człowiek w cywilizowanym świecie	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • charakteryzuje nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na człowieka
133. Co dziedziczymy?	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść komiksu • wyjaśnia pojęcie: <i>komiks</i> • omawia świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat utworu • charakteryzuje bohaterów komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie budzi w nim komiks • wskazuje wartości zaprezentowane w komiksie 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje zakończenie komiksu • charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na życie człowieka
134. Jak redaguje list oficjalny?	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje list oficjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia części, z których składa się 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca podaną wiadomość 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje list oficjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • wzorowo redaguje list oficjalny

		list oficjalny • wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego	w list oficjalny • koryguje podany przykład listu oficjalnego		
135. Jak kulturalnie się porozumiewać?	• wymienia cechy języka potocznego • wymienia elementy składające się na etykietę językową	• wyjaśnia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej a w jakich – nieoficjalnej odmiany języka	• wskazuje różnice pomiędzy językiem mówionym a językiem pisany	• posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji	• wzorcowo posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji
136. Co już wiemy o głoskach i sylabach?	• odróżnia głoski od liter • dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski	• definiuje głoski, sylaby i litery	• odróżnia spółgłoski miękkie od twardych	• wskazuje słowa, w których litera <i>i</i> oznacza tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę	• bezbłędnie wskazuje słowa, w których litera <i>i</i> oznacza tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę
137. Jak rozróżnić głoski dźwięczne i bezdźwięczne oraz ustne i nosowe?	• wymienia cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych • wymienia cechy głosek ustnych i nosowych	• wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne w podanych wyrazach • wskazuje głoski ustne i nosowe w podanych wyrazach	• odróżnia głoski dźwięczne od bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych	• wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście	• bezbłędnie wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście
138. Jak akcentować	• wymienia sytuacje, kiedy	• identyfikować akcent	• wskazuje akcent w podanych	• czyta podany tekst poprawnie	• wzorowo czyta podany tekst

wyraży? Jak intonować zdania?	akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca • definiuje słowo: <i>intonacja</i>	paroksytoniczny jako dominujący w języku polskim	wyrazach	akcentując wszystkie wyrazy	poprawnie akcentując wszystkie wyrazy
139. i 140. Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h	• wymienia zasady pisowni ó i u, rz i ż oraz ch i h	• uzupełnia podane słowa odpowiednimi literami	• podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię • poprawnie zapisuje podane słowa	• tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h	• bezbłędnie tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h
141. Człowiek i natura	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • omawia sytuację liryczną	• określa problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• wskazuje inne teksty kultury mówiące o sposobie postrzegania natury przez człowieka
142. Jak poprawnie używa średnika?	• wyjaśnia, do czego służy średnik w wypowiedziach	• wyjaśnia, w jakim celu został użyty średnik we wskazanym tekście	• uzupełnia podany tekst średnikami	• układa tekst z zastosowaniem średników	• bezbłędnie układa tekst z zastosowaniem średników

143. Walka z plastikiem	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje we fragmencie cechy artykułu prasowego • określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa główną myśl tekstu • omawia funkcję śródtytułów • odróżnić informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o temacie artykułu • wyjaśnia, w jakim celu autor przywołuje dane wyrażone liczebnikami 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia fotografię umieszczoną w podręczniku w kontekście przeczytanego artykułu
144. Podsumowanie i powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>list oficjalny, pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h, średnik, głoski (spółgłoski miękkie i twarde, funkcje litery i, głoski dźwięczne i bezdźwięczne, głoski ustne i nosowe), wymowa (zasady akcentowania,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<i>zasady intonacji)</i>				
146. Kartki z kalendarza	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje problem przedstawiony na obrazie • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat sztuki w przestrzeni publicznej
147. 11 listopada – Narodowe Święto Niepodległości	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcie: <i>patriotyzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat fragmentu • formułuje w punktach, na czym polega współczesny patriotyzm 	<ul style="list-style-type: none"> • określa główną myśl tekstu • wskazuje i nazywa wartości opisane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję porównania do ogrodnika • wyraża własny sąd o temacie artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów postrzegania słowa: <i>patriotyzm</i>
148. 24 grudnia – Wigilia świąt Bożego Narodzenia	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat utworu • wypowiada się na temat specyfiki wiersza Ludwika Jerzego Kerna 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję epitetów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża swoją opinię na temat wiersza • omawia symbolikę ozdób choinkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów świętowania Bożego Narodzenia
149. 14 lutego – walentynki	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn negatywnego nastawienia do

	<p>przedstawionego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa emocje, których doświadcza bohater 	<p>nim czytany tekst</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<p>poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń</p>	<p>walentynek</p>
<p>150, 2 kwietnia – Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść listu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat listu • wylicza, z czego składa się wyobrażenia według autorki listu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia sformułowania metaforyczne użyte w liście 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia problematykę listu • wyraża własny sąd o treści listu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia książki, które najintensywniej zapadły mu w pamięć
<p>151. Wielkanoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różne sposoby świętowania Wielkanocy

I. SPOSOBY I FORMY OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH IV-VIII

1. Ocenianie bieżące odbywa się wg skali:

L. p.	Próg procentowy	Ocena słownie	Ocena cyfrowa
1.	100	celujący	6
2.	95 - 99	bardzo dobry plus	5+
3.	86 - 94	bardzo dobry	5
4.	81-85	dobry plus	4+
5.	75 -80	dobry	4
6	70 - 74	dostateczny plus	3+
7.	51 - 69	dostateczny	3
8	45 - 50	dopuszczający plus	2+
9.	31 - 44	dopuszczający	2
11.	0 - 30	niedostateczny	1

2. Ocenianiu bieżącemu podlegają wszystkie formy pracy ucznia:

1) formy pisemne:

- prace klasowe (sprawdziany),
- testy,
- kartkówki,
- prace domowe,
- zadania i ćwiczenia wykonywane przez uczniów podczas lekcji,
- praca w zespole,
- recytacja,
- dyktanda,
- prace pisemne lekcyjne,

2) formy ustne:

- odpowiedzi ustne,
- wypowiedzi podczas lekcji (aktywność)

3) inne formy (np. projekty, udział w konkursach przedmiotowych, prezentacje multimedialne itp.)

Szczegółowe informacje na temat oceniania (kryteriów oceniania, dróg informowania uczniów i rodziców, możliwości, sposobów oraz terminów poprawy ocen bieżących przez uczniów) zawarte są w Statucie Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Leonida Teligi w Kamieniu Pomorskim – <https://sp2kamienpomorski.pl/>

II. KLASYFIKACJA ŚRÓDROCZNA, ROCZNA, KOŃCOWA

Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa odbywa się zgodnie ze Statutem Szkoły Podstawowej nr 2 im. Leonida Teligi oraz nadrzędnymi aktami prawnymi.

Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego

O podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych może ubiegać się uczeń, który:

- systematycznie uczestniczył w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, nieobecności na tych zajęciach są w większości usprawiedliwione,
- systematycznie wykonywał zadania zlecone przez nauczyciela, przystępował do sprawdzianów

W celu podwyższenia przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej, w ciągu 2 dni od poinformowania o ocenach przewidywanych, uczeń lub jego rodzice zwracają się, za pośrednictwem dziennika elektronicznego lub w formie pisemnej z wnioskiem do nauczyciela przedmiotu o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego (maksimum o jeden stopień).

Uczeń spełniający wszystkie warunki najpóźniej na 4 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej przystępuje do przygotowanego przez napisanie dodatkowego sprawdzianu pisemnego z języka polskiego, obejmującego treści podstawy programowej realizowane w ciągu danego roku szkolnego.

Sprawdzian, oceniony zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania, zostaje dołączony do dokumentacji wychowawcy klasy.

Poprawa oceny rocznej może nastąpić jedynie w przypadku, gdy sprawdzian został napisany na ocenę, o którą ubiega się uczeń

lub ocenę wyższą.

Ostateczna ocena roczna nie może być niższa od oceny przewidywanej, niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy.

III DOSTOSOWANIE PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI WYMAGANIAMI EDUKACYJNYMI

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno - pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno - pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.
4. W przypadku uczniów posiadających opinię Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej o dysleksji i dysgrafii przy ocenie zadań i prac pisemnych błędy wynikające z orzeczonej dysfunkcji nie rzutują na ocenę.
5. Uczniom posiadającym opinie o wydłużonym czasie pracy wydłuża się czas prac pisemnych.
6. Uczniowie mający opinię o trudnościach w pisaniu mogą zaliczać kartkówki i sprawdziany ustnie.

**Dostosowanie wymagań edukacyjnych z języka polskiego
dla uczniów mających opinię z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej stwierdzającą dysleksję rozwojową i zaburzenia
dysgraficzno - dysortograficzne, a także zaburzenia emocjonalne**

Rodzaje dysfunkcji

Dysgrafia:

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej, powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne: jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego zakresu materiału, nauczyciel może poprosić ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze.

Dysleksja:

Trudności w czytaniu przekładające się niekiedy także na problemy ze zrozumieniem treści. Dostosowanie wymagań w zakresie formy: czytanie polecenia zadania na głos, objaśnianie dłuższych poleceń.

Dysortografia: Podczas oceniania uwzględniana jest tolerancja w ocenie prac pod względem ortograficznym. Uczeń ma możliwość korzystania na lekcji ze słownika ortograficznego. Uczniowie piszą dyktanda, odwzorowując podany tekst.

Inne rodzaje dysfunkcji – ocenianie zgodnie ze wskazaniem poradni.

Uczeń słabosłyszący:

W czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy, konieczne jest aktywizowanie dziecka do roz-

mowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy. Zwracanie się do dziecka z wadą słuchu, zadawanie pytań – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu. Przy ocenie prac pisemnych ucznia nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu.

Przy ocenie osiągnięć ucznia należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim:

- konieczne jest dostosowanie zarówno w zakresie formy, jak i treści wymagań,
- obniżeniu wymagań, które obejmują jednak wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- poprawa prac klasowych, sprawdzianów, itd., odbywać się będzie przy pomocy nauczyciela.

Wymagania, co do formy mogą obejmować między innymi:

- pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie,
- podawanie poleceń w prostszej formie,
- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć,
- częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu,
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych,
- szerokie stosowanie zasady pogłębienia,
- odrębne instruowanie dzieci.